

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.21/2021/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa Budapesten, a 2021. október 22. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés bűntette miatt vádlott1 rendőr őrmester I. r. vádlott és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2021. május 17. napján kihirdetett Kb.I.53/2021/13. számú ítéletét megváltoztatja.

vádlott1 rendőr őrmester I. r. vádlott bűncselekményét kötelességszegés szolgálatban büntettének [Btk. 438. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] minősíti.

Ezért a vele szemben kiszabott büntetést 120 (százhusz) napi tétel, napi tételenként 1000 (ezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A másodfokú bíróság a 120.000 (százhuszezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez. Az első havi részlet az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap 10. napján esedékes.

A pénzbüntetés bármely részletének késedelmes vagy meg nem fizetése esetén a pénzbüntetés megfizetése egy összegben válik esedékessé.

Ha a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlott bűncselekményét gondatlanságból elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének [Btk. 452. § (1) bekezdés a) pontja, (2) és (3) bekezdés] minősíti.

vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhíti.

Indokolás

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2021. május 17. napján kihirdetett Kb.I.53/2021/13. számú ítéletével vádlott1 rendőr őrmester I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett kötelességszegés szolgálatban büntetében, ezért 200 napi tétel napi tételenként 1000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 452. § (1) bekezdés a) pont I. fordulata szerinti előjárói intézkedés elmulasztása vétségében, ezért 100 napi tétel napi tételenként 2000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Az elsőfokú bíróság mindkét vádlott esetében 10-10 hónapi részletfizetést engedélyezett a fejenként 200.000 Ft pénzbüntetés megfizetésére, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett annak átváltoztatására.

[2] Az elsőfokú tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be az I. r. vádlott javára 1 rb. a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntette megállapítása és enyhébb pénzbüntetés kiszabása érdekében. A II. r. vádlott esetében súlyosítás érdekében fellebbezett, a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés büntetének megállapítása és súlyosabb pénzbüntetés kiszabása érdekében.

[3] Az I. r. vádlott a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

[4] A II. r. vádlott és védője szintén három munkanap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a vádlott és védő jelentett be fellebbezést, elsődlegesen felmentés, másodsorban a kiszabott büntetés enyhítése, megrovás intézkedés, próbára bocsátás, vagy enyhébb pénzbüntetés kiszabása érdekében.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.488/2021/3. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az ügyben tartson tárgyalást,

melyen okirati bizonyítást követően a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéleti tényállását egészítse ki, majd a határozatot a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg. Ennek keretében az I. r. vádlottal szemben szabjon ki alacsonyabb napítetelszámú pénzbüntetést, míg a II. r. vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki felemelt napi tételszámú pénzbüntetést. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyására tett indítványt. A másodfokú ügyészség tehát a katonai ügyésznek az I. r. vádlottal szemben bejelentett fellebbezését a kiszabott pénzbüntetés napi tétel számának csökkentése érdekében, míg a II. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést a pénzbüntetés napi tétel számának a felemelése érdekében tartotta fenn. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tényállás, mind a vádlottak személyi körülményeit, mind a történeti tényállást illetően a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerint hiányossága miatt megalapozatlan, ezért indítványozta annak korrigálását a vádlottak állományilletékes parancsnoka által csatolt szolgálati okiratok tartalmának ismertetése, valamint az elsőfokú bíróság részéről felvett bizonyítás iratai alapján. Mindkét vádlott tekintetében indítványozta pontosítani az átlagos havi illetményüket, továbbá a II. r. vádlott vonatkozásában a történeti tényállást azzal kérte kiegészíteni, hogy a II. r. vádlott az I. r. vádlottnak szolgálati előjárója volt és ezért ellenőrzési kötelmei álltak fenn. Az ítélet [10] bekezdése kiegészítését látta indokoltnak az I. és II. r. vádlottak által elmulasztott konkrét magatartások megjelölésével.

[6] Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács okszerű következtetést vont mindkét vádlott elkövetéskori tudattartalmára, azon keresztül szándékára, valamint bűnösségére nézve, és törvényesen minősítette az I. r. vádlott szolgálati bűntettét. Utalt arra, hogy a II. r. vádlott terhére megállapított katonai bűncselekmény megfelel a kimunkált felső bírói gyakorlatnak. Érvelése szerint az elsőfokú bíróságot nem köti a vád szerinti minősítés, így nem volt semmi akadálya, hogy az elsőfokú katonai tanács II. r. vádlott terhére a rendelkező részben írt bűncselekmény elkövetését megállapítsa. A törvénnyel első ízben összeütközésbe kerülő vádlottak esetében indokoltnak látta az elsőfokú bíróság részéről a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazását, azonban álláspontja szerint az I. r. vádlottal szemben eltúlzottan került meghatározásra a napi tételek száma, míg a II. r. vádlott esetében az indokolatlanul enyhe.

[7] A II. r. vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben az ítélet ellen bejelentett elsődleges és másodlagos indítványait fenntartotta, kiegészítve azzal, hogy a másodfokú bíróság a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezésnek ne adjon helyt. Utalt arra, hogy az ítéletben a védenccé terhére rótt bűncselekmény megállapításának feltétele, hogy a szolgálati előjáró látja az útlevélezési szolgálatban keletkezett zavar lehetséges következményeit, de abba belenyugszik. Álláspontja szerint azonban a konkrét ügyben a II. r. vádlottnak egyáltalán nem volt lehetősége előre látni az eseményeket, azt kizárólag utólag észlelhette. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet [12] pontjában megállapított tényállást nem, vagy nem úgy tartalmazza mint a vádirat. A vád azt tartalmazza, hogy a II. r. vádlott az ellenőrzés idejére az ellenőrzött kilépő oldali sáv lezárásáról nem gondoskodott, illetőleg az ellenőrzött útlevélezési váltásáról nem intézkedett, ami nem azonos magatartás az ítéletben foglaltakkal, mely a II. r. vádlottnak az utasítás adásának az elmulasztását rója fel. A védői álláspont szerint ez az elsőfokú bíróság részéről megvalósított a vádon történő túlterjeszkedésként értékelhető. Érvelése szerint az elsőfokú bíróságot ugyan nem köti a vád tárgyává tett magatartás jogi minősítése, azonban a jelen ügyben maga a vád tárgyává tett konkrét elkövetési magatartás nem azonos.

Perbeszédében utalt az Ellenőrzési Szabályzatról szóló 6/2012. (III. 9.) ORFK utasítás 27. pontjára, mely szerint az ellenőrzést úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy az csak a feltétlenül szükséges időt vegye igénybe, a tárgyának megfelelő legcélszerűbb módszerek alkalmazásával kerüljön végrehajtásra, olyan módon, hogy az lehetőség szerint ne akadályozza az ellenőrzött személyt a halaszthatatlan szolgálati feladatok végrehajtásában, illetve ne zavarja a szerv vagy szervezet működését a megkezdett rendőri intézkedést. Álláspontja szerint azonban a lehetőség szerinti kifejezés megengedi az ellenőrzést végzőnek ezt az akadályozást, bár a konkrét ügyben a II. r. vádlott részéről az I. r. vádlott akadályozása nem történt meg.

[8] A védői hivatkozása szerint az I. r. vádlott soha nem hivatkozott arra, hogy őt le kellett volna váltani vagy le kellett volna zárni a sávot. A II. r. vádlottnak az ellenőrzés nélkül áthaladó első gépjármű esetében lehetősége sem lett volna beavatkozni, hiszen amikor ő a fülkéhez ért akkora a gépjármű már elhaladt. A fülkénél jelentkező járművek, valamint a bennük tartózkodó személyek ellenőrzése az I. r. vádlott feladata volt. A II. r. vádlott feladata a korrupció ellenes ellenőrzés volt. Egyébként a II. r. vádlott azt láthatta, hogy az I. r. vádlott kiment az ellenőrzést elvégezni, továbbá az utolsó járműnél szóban is jelezte, hogy menni fog. Ebből a II. r. vádlott csak arra következtetett, hogy az I. r. vádlott el fogja végezni a feladatát.

[9] A védői álláspont szerint abban az esetben, ha a védencével szemben a terhére rótt magatartás megállapítható, akkor is csak egy rossz előjárói döntés miatt lehetne kérdőre vonni. A II.r. vádlott a rá vonatkozó normát nem szegte meg szándékosan, sem egyenes sem eshetőleges szándéka nem állapítható meg. A terhére rótt bűncselekmény pedig gondatlanul nem követhető el. Felhívta a figyelmet arra, hogy a bója kihelyezésére nincs is konkrét szabály, de az adott esetben a határforgalom annak alkalmazását nem is indokolta. Másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés nem áll arányban védenca társadalomra veszélyességével, ezért mindenképpen a büntetés enyhítése indokolt. Utalt védenca kedvező személyi körülményeire, valamint arra, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, hogy kölcsönt törleszt, valamint, hogy gyermektartás miatt havi 45.000 Ft letiltás terheli illetményét.

[10] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárást követően megtartott perbeszédében a másodfokú indítványait fenntartotta. Utalt arra, hogy a II. r. vádlott bűncselekményéhez speciális elkövetői alanyiség társul, ez indokolta a bizonyítási eljárás lefolytatását. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú katonai tanács nem tett hozzá semmit a vádlotti magatartáshoz, az ítéletben terhére rótt magatartás vád tárgyává volt téve. Rámutatott, hogy az egyes forgalmi sávokon a bója alkalmazásának szükségességéről a tanúként kihallgatott két rendőrtiszt is nyilatkozott. Vitatta a II. r. vádlott védőjének azon álláspontját, hogy a II. r. vádlott nem láthatta előre az I. r. vádlott részéről bekövetkező köteleességszegést, mivel a második gépjármű ellenőrzés nélkül történt áthaladását követően már láthatta az ellenőrzést végző előljáró, hogy további intézkedés alkalmazása szükséges. A másodfokú ügyészség képviselője kifejtette, hogy a határrendészeti alosztályvezető nem csupán a korrupciós ellenőrzéséért felel, hanem generális előljárói kötelezettségei is vannak. Természetesen a II. r. vádlottnak nem kellett átvenni az I. r. vádlott feladatát, azonban intézkedni lehetett volna az útlevélezelőnek az ellenőrzés idejére

történő leváltására, vagy a sáv lezárására, ami adott esetben megoldható lett volna. Az I. r. vádlott tetten ért alárendelt volt, a II. r. vádlott egy katonai bűncselekményt észlelt, de nem intézkedett. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint a védő részéről a szakszerűtlen intézkedésre vagy gondatlan elkövetésre történő hivatkozás nem megalapozott. Kifejtette továbbá, hogy a belső ítéleti arányosság miatt indokolt az I. r. vádlott büntetésének az enyhítése, valamint a II. r. vádlott büntetésének súlyosítása.

[11] A II. r. vádlott védője a tárgyaláson megtartott perbeszédében a fellebbezésében és annak írásbeli indokolásában foglaltakat változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítás részben védence munkaköri leírása 16 c) pontjában írt rendelkezésének az ítéleti tényállásba történő beemeléséről szólt. Ez a szabály valóban fennáll a II. r. vádlott szempontjából, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vád nem előjárói bűncselekmény megállapítására irányult. Az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor figyelmen kívül hagyta a Be. 548. §-ában foglaltakat, nem hívta fel a figyelmet arra, hogy a cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően minősülhet, és nem ajánlotta fel az elnapolás lehetőségét a védelem előkészítése érdekében. A vádirati tényállás a II. r. vádlott esetében is szolgálati kötelességszegésére volt kihegyezve. Az elsőfokú bíróság ítélete a [12] pontjában a II. r. vádlott részéről az a magatartás került megállapításra, hogy nem utasította az I. r. vádlottat a szabályszerű kiléptetésre, a vádirat azonban ilyen elkövetési magatartást nem rögzít. Az elsőfokú bírósági eljárásban a vád módosításra, kiegészítésre nem került. A II. r. vádlott védőjének érvelése szerint a bíróságnak nincs lehetősége a vádirati tényállás keretei között egy teljesen új bűncselekményt kitalálni. Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás egyébként nem ad választ arra, hogy a II. r. vádlottnak mit kellett volna tenni az I. r. vádlott irányába.

[12] A védő hivatkozott a Be. 163. § (3) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a bíróság az ítélezés során a tényállást a vád keretein belül tisztázza, továbbá a Be. 164. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be. Indítvány hiányában a bíróság bizonyíték beszerzésére és megvizsgálására nem köteles. Álláspontja szerint a hivatkozott rendelkezések összefüggenek, és tartalmazzák a vádon túlterjeszkedő, indokolatlanul önálló bírói bizonyítás tilalmát. Megismételte azon álláspontját, hogy védence nem tudhatta előre, hogy az I. r. vádlott milyen eredménnyel teljesíti a szolgálatát. I. r. vádlott köteles lett volna jelenteni, ha ideiglenesen nem tudja ellátni a feladatát, de ilyen nyilatkozatot nem tett. A védő utalt arra, hogy a nyomozás során a bóják említésre sem kerültek, kérdéses, hogy védence egyáltalán mennyire tudhatott azok alkalmazásáról. A védő a lehetséges joghátrányok megállapítása körében a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat tartotta fenn.

[13] Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni. A II. r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy eddigi szolgálata során még sohasem történt olyan, hogy az ellenőrzés idejére egy útlevéltre le kellett volna váltani. Egy ilyen leváltás csak az útlevéltre jelzése alapján történhetne, hiszen ő tudja megállapítani, hogy az ellenőrzés ideje alatt el tudja-e látni a feladatát. A forgalom bójával történő megállítása esetében is a szolgálatban lévő útlevéltre van döntési helyzetben.

[14] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a katonai ügyész, valamint a II. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörűen bírálta felül. Ebből következően a másodfokú bíróság vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását.

[15] Előzményként szükséges rögzíteni, hogy a Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség a 6.Nyom.153/2020. számú vádiratában az I. és II. r. vádlottakkal szemben büntető végzés meghozatalára irányuló eljárást kezdeményezett, és mindkettőjükkel szemben pénzbüntetés kiszabására tett indítványt. Ennek eredményeként a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2021. január 21. napján kelt Kbpk.I.109/2020/2. számú büntető végzésével vádlott1 rendőr őrmester I. r. vádlottal szemben folytatólagosan elkövetett kötelességszegés szolgálatban büntette miatt 200 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetést, míg vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlottal szemben előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége miatt 100 napi tétel, napi tételenként 2000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetést szabott ki. A pénzbüntetés megfizetésére mindkét vádlott részére 10 havi részletfizetést engedélyezett.

[16] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása folyamán mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás szakaszában a perrendi szabályokat betartotta.

[17] A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői érveléssel, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a vádon, sem pedig azzal, hogy a bíróság részéről az eltérő jogi minősítésre való figyelemfelhívás, valamint a felkészülési idő felajánlásának elmaradása miatt a védelemhez való jog sérült volna.

[18] A Be. 163. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság az ítélezés során a tényállást a vád keretein belül tisztázza. A vádhoz kötöttség tehát a tényállás, nem a jogi minősítés vonatkozásában értelmezendő. Már önmagában a vádiratban rögzített tényállás felveti az eltérő jogi minősítés lehetőségét, tartalmazza a Btk. 452. §-ában írt bűncselekmény tényállási elemeit. A Be. 163. § (2) bekezdése szerint a bíróság a döntését valóságghű tényállásra alapozza. Bár a vád bizonyítása alapvetően a vádló feladata, és a bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be, de épp a valóságghű tényállás megállapításának kötelezettsége miatt – a tényállás keretei között – maga is bizonyítékot szerezhet be erre irányuló indítvány hiányában is. A Be. 164. § (3) bekezdése nem a hivatalból történő bizonyítás tilalmáról szól, hanem arról, hogy indítvány hiányában a bíróság nem köteles – az ügyész és a védelem indítványait pótolva – bizonyítékot keresni. A Kúria az EBH 2019. B. 23. számú elvi döntésében rögzítette, hogy a bíróság hivatalból is elrendelhet bizonyítást, és bíróság által hivatalból elrendelt bizonyítás annak eredményének a vádlott terhére vagy javára esésétől függetlenül is törvényes. Ilyen megkötést a büntetőeljárási

törvény sem tartalmaz, ami ellent is mondana annak a kötelezettségnek, hogy a bíróságnak valósághű tényállásra kell alapoznia a döntését.

[19] A védő a Be. 548. §-ában foglaltakra hivatkozva kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást, perbeszédet, nyilatkozatokat követően nem állapította meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően minősülhet, és nem hallgatta meg a vádlottat és a védőt arra vonatkozóan, hogy a védelem előkészítése érdekében kéri-e a tárgyalás elnapolását. Kétségtelen, hogy a tárgyalási jegyzőkönyv szerint ilyen megállapítás, illetve nyilatkozat kérése nem hangzott el, azonban ez semmiképpen sem eredményezhette azt, hogy a vádlott és védője ne készülhetett volna fel kellően. Az elsőfokú bíróság már a büntető végzésében is előjárói intézkedés elmulasztása vétségét róta a II. r. vádlott terhére, a védelem tehát már több hónappal az előkészítő ülés és a tárgyalás előtt tudomást szerzett arról, hogy a bíróság álláspontja szerint a vádiratban írt cselekmény a vádban írt jogi minősítéstől eltérően minősülhet.

[20] A katonai tanács eljárása során az egyéb eljárási szabályokat betartotta, így a vádlottak és a tanúk kihallgatását megelőzően törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott, és az egyéb bizonyítékokat is az előírt módon tette a tárgyalás anyagává. Ilyen jellegű eljárási szabályszegésre az érdekeltek nem is hivatkoztak.

[21] A tényállás megállapítása körében az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást nagyrészt lefolytatta, a bizonyítékok értékelését elvégezte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

[22] Az I. r. vádlott a nyomozás során és az előkészítő ülésen tagadta, hogy magatartásával bűncselekményt követett volna el. Ellenőrzés nélkül áthaladó három gépjármű közül az első tekintetében ténybeli beismerő vallomást tett, azzal a védekezéssel, hogy az áthaladó személy a határátkelőhelyen szolgálatot teljesítő román határrendész volt. A második és harmadik gépjárművek tekintetében az ellenőrzés nélkül történő áthaladásuk elismerése mellett vitatta, hogy felelőssége fennállna, mert korrupciós ellenőrzés hatálya alatt – bár megpróbálta – nem tudta teljesíteni ellenőrzési kötelemét. Álláspontja szerint az ellenőrzést végző biztosíthatta volna a szükséges feltételeket, és akadályozhatta volna meg, egyidejűleg járművek áthaladását időleges leváltásával, vagy bója kihelyezésével. Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában azonban a felelősségét elismerte.

[23] A II. r. vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. Írásbeli vallomást csatolt be, mely tartalmilag a lényeges pontokat illetően megegyezett a nyomozás során tett vallomásával. Ezekben a vallomásaiban a cselekmény releváns tényeit előadta, azonban vitatta, hogy a felelőssége az ellenőrzés nélküli határátlépések tekintetében fennállna, álláspontja szerint ilyen felelősség csak az I. r. vádlottat terheli.

[24] A törvényszék katonai tanácsa a tényállást a vádlottak ténybelileg azonos vallomásai, a kihallgatott tanúk vallomásai, valamint a rendelkezésre álló bünyügyi iratok alapján állapította meg.

[25] Egyetértett azonban a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjával, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás hiányos, ezért a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja alapján kisebb részben megalapozatlan. Ez a megalapozatlanság azonban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a másodfokú ügyészség által indítványozott iratok fellebbviteli tárgyaláson történő ismertetésével, valamint a már első fokon lefolytatott bizonyítás adatai alapján kiküszöbölhető, a tényállás, mind a vádlottak személyi körülményei, mind a történeti tényállás tekintetében kiegészíthető, illetve pontosítható.

[26] A másodfokú tárgyalás anyagává tett munkáltatói jövedelem igazolás alapján az ítéltábla katonai tanácsa az I. és II. r. vádlottak személyi körülményeit annyiban pontosítja, hogy vádlott1 rendőr őrmester nettó átlagilletménye 240.000 Ft, míg vádlott2 rendőr őrnagyé 454.000 forint.

[27] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet történeti tényállását az ismertetésre került állománytábla alapján azzal egészíti ki, hogy a II. r. vádlott alosztályvezetőként az I. r. vádlott főhatárrendészeknek szolgálati előjárója volt. A munkaköri leírás száma 1 számú munkaköri leírás 16/c. pontja alapján azzal egészíti ki a tényállást, hogy a II. r. vádlottnak általános feladata volt a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló ORFK utasításban meghatározott szempontok és eljárási rend betartásával a belső ellenőrzés keretében vezetői és munkafolyamatba épített ellenőrzések végzése és végeztetése, továbbá a szintén ismertetésre került havi szolgálat-tervezet alapján azzal, hogy a II. r. vádlott 2020. február 12-én 04.00 és 12.30 óra közötti időben szolgálati öltözetben köteles volt hivatali időn kívüli ellenőri tiszti készenléti szolgálatot teljesíteni.

[28] Az elsőfokú tárgyaláson felvett bizonyítás adatai alapján a másodfokú bíróság a történeti tényállás [10] pontját azzal egészíti ki, hogy az I. r. vádlott az ellenőrzés megkezdésekor a felállítási helye szerinti kiléptető sávon a kiléptetésre jelentkező járművek sáv használatát akadályozó bóját nem helyezte ki, és erre a II. r. vádlott sem figyelmeztette, továbbá az ítélet [13] pontját annyiban egészíti ki, hogy az I. r. vádlott megpróbált eleget tenni ellenőrzési feladatának, de az ellenőrizendő járművek továbbhaladtak.

[29] Az ellenőrzési napló tartalma alapján továbbá a tényállás kiegészítésre került azzal, hogy az előjárói ellenőrzést követően az I. r. vádlott az útlevélezési szolgálatból leváltásra nem került. A fentieken túlmenően a másodfokú bíróság a történeti tényállást még azzal egészíti ki, hogy az I. r. vádlott magatartásával megszegte a 24/2015. (X. 15.) ORFK utasítás 64. pontját is.

[30] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú katonai tanács által a fentiek szerint kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[31] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést mindkét vádlott esetében a bűnösségükre, részben tévedett azonban a cselekményeik jogi minősítését illetően.

[32] A törvényszék katonai tanácsa helyesen állapította meg, hogy az I. r. vádlott magatartásával a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kötelességszegés szolgálatban büntetést valósította meg, tévedett azonban amikor folytatólagos bűncselekmény elkövetésében mondta ki bűnösnek. A vádirat három gépjármű ellenőrzés nélküli schengeni határon történő átengedését róta fel az útlevélező I. r. vádlottnak.

[33] A Btk. 438. § (1) bekezdésében írt kötelességszegés szolgálatban vétségét az követi el, aki őr, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban – az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve – elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszest, italt, illetve kábítószer vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a bűncselekmény büntettnak minősül, ha a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár.

[34] Nem kétséges, hogy a schengeni külső határon vezényelt útlevélezői szolgálatot ellátó I.r. vádlott az elsőként ellenőrzés nélkül áthaladó gépjármű és utasai tekintetében a fenti bűncselekményt megvalósította. Magatartásával a negyedik fordulat szerinti elkövetési magatartást valósította meg, a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte, amikor határra érkező járművet nem fogadta, a járművet, utasait és irataikat nem ellenőrizte. Az elsőfokú bíróság részletesen felsorolta ítélete tényállásában a vádlottal rendőr őrmester által megszegett rendelkezéseket, melyeket a másodfokú bíróság kiegészített. Az I. r. vádlott kötelességszegő magatartása súlyában megfelel a másik három elkövetési magatartásnak, hiszen az ellenőrzés teljes egészében elmaradt, a szolgálat alaprendeltetés szerinti feladata megghiúsult. A kialakult bírói gyakorlat szerint az ilyen súlyú elkövetési magatartásnak a schengeni külső határon történő megvalósítása a jelentős hátrány veszélyével jár.

[35] A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az I. r. vádlott a határon ellenőrzés nélkül áthaladó második és harmadik gépjármű tekintetében szolgálati bűncselekményt nem követett el, büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg. Már az elsőfokú ügyész az I. r. vádlott javára bejelentett fellebbezésében is helytállóan hivatkozott arra, hogy a második és harmadik jármű határon történő áthaladása idején az útlevélező

különböző irányú kötelezettségei ütköztek. Egyrészt a szolgálatára vonatkozó rendelkezéseket, így a határátlépésre érkező járművek és személyek ellenőrzését kellett végeznie, másrészt az útlevélező fülkében alá kellett vetnie magát a II. r. vádlott által lefolytatott korrupciós ellenőrzésnek. Ez az ellenőrzés alá vont személy jelenlétét igényelte, hiszen zsebeinek kiürítésével, táskája átkutatásával járt, így értelemszerűen nem volt lehetősége fülke előtt várni a határátlépésre jelentkezőket. A fülkéhez érkező második járművet így későn észlelte, megpróbált utána szaladni, azonban az már továbbhaladt a román oldali ellenőrző pontra. A harmadik járművet az útlevélező időben észlelte, azt megállította, és jelezte, hogy mindjárt jön. Azonban ismeretlen oknál fogva ez a jármű mégis elindult a román ellenőrző pont felé. Az I. r. vádlott tehát az utóbbi két jármű esetében eleget kívánt tenni ellenőrzési kötelezettségének, azonban különböző irányú kötelezettségeiből fakadóan, figyelmének megosztása miatt erre nem került sor, bűnösség – sem szándékos, sem pedig gondatlan – nem állapítható meg terhére. A sáv lezárására bója kihelyezésével az I. r. vádlott részéről nem került sor, illetve arra, valamint az útlevélezőnek az ellenőrzés idejére történő ideiglenes leváltására a II. r. vádlott sem intézkedett.

[36] A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen körülményekre figyelemmel az I. r. vádlott részéről az ellenőrzés nélkül áthajtó második és harmadik gépjármű tekintetében bűncselekmény nem valósult meg. A vádlotti magatartás egyrészt szakszerűtlen rendőri intézkedésként értékelendő, másrészt az útlevélező részben objektíve is akadályoztatva volt szolgálati feladata ellátásában. A szakszerűtlen rendőri magatartás büntetőjogi felelősséget nem, csupán fegyelmi felelősséget alapozhat meg. Figyelemmel azonban arra, hogy vádlott1 rendőr őrmester ezen cselekményei a folytatólagos elkövetésen belül értékelt részecselekmények voltak, ezért a másodfokú bíróság részéről felmentő rendelkezés meghozatalának nem volt helye, csupán a terhére megállapítható egyetlen szolgálatban kötelességszegés büntetése figyelemmel a jogi minősítésben a folytatólagosság mellőzésére.

[37] A Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlottat eredetileg a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetével vádolta. Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ezen vádlott bűnösségét előjárói intézkedés elmulasztása vétségében állapította meg, azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint a helyes jogi minősítés a Btk. 452. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés szerint minősülő előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége.

[38] A Btk. 452. § (1) bekezdés a) pontjában írt vétséget az az előjáró követi el, aki kötelességét megszegve az alárendelt kötelességszegésének vagy bűncselekményének megakadályozásához, illetve felelősségre vonásához szükséges intézkedést elmulasztja. A (2) bekezdés á) pontjában foglaltak szerint a bűncselekmény büntettként minősül, ha a szolgálatra, a fegyelemre vagy a közbiztonságra jelentős hátránnyal jár. A (3) bekezdésben foglaltak szerint, aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétséget követ el.

[39] A II. r. vádlott az I. r. vádlottnak alosztályvezetőként szervezetszerű szolgálati előjárója, egyben a vádiratban írt időben vezényelt ellenőri tiszti készenléti szolgálatot teljesített, melynek keretében a szolgálatban lévő útlevélkezelő korrupciós ellenőrzését végezte. A II.r. vádlott vádlott1 rendőr őrmester mulasztását az első gépjármű ellenőrzés nélkül történő áthaladását távolabbról észlelte, azzal kapcsolatban a jelentését megtette, azon cselekménnyel kapcsolatban őt büntetőjogi felelősség nem terheli. A második jármű ellenőrzés nélküli áthaladását követően azonban észlelhette, hogy bár az I. r. vádlott megkísérelte ezen jármű ellenőrzését, azonban a próbálkozása nem vezetett eredményre. Észlelte tehát, hogy az alárendelt különböző irányú kötelezettségei miatt a figyelmét nem tudja megosztani és ez ellenőrzési kötelemének megszegését eredményezi, de a szükséges intézkedést, az ideiglenes leváltást, vagy a bója kihelyezésére irányuló felhívást elmulasztotta, melynek folytán további gépjármű haladhatott át ellenőrzés nélkül a schengeni külső határon.

[40] A másodfokú bíróság nem értett egyet azon II. r. vádlotti védekezéssel, hogy vezényelt ellenőri tiszti feladatot látott el, abban semmiféle mulasztás nem történt és a járművek ellenőrzés nélküli áthaladásával kapcsolatban őt semmiféle felelősség nem terheli. Egyszerre volt ellenőr tiszt és szervezetszerű szolgálati előjáró. Nem kétséges azonban, hogy az előjárói intézkedés elmulasztásában szándékosság, sem egyenes sem eshetőleges formában nem állapítható meg terhére. Pál rendőr őrnagy egyedül korrupciós ellenőrzési feladatára figyelve cselekményét gondatlanságból követte el, mert magatartása lehetséges következményeit azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körütekintést elmulasztotta. A harmadik gépjármű ellenőrzés nélküli áthaladása releváns a II. r. vádlott terhére megállapított jogi minősítés szempontjából. Az előjárói kötelesség teljesítésével ezen jármű áthaladása lett volna megakadályozható. A gépjárműnek a schengeni külső határon történő ellenőrzés nélküli átlépése azonban nem csupán az útlevélkezelő tekintetében, hanem a szolgálati előjáró esetében is a szolgálatra jelentős hátrány bekövetkezésével járt.

[41] Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét megváltoztatta és vádlott1 rendőr őrmester I. r. vádlott bűncselekményét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a.) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetnének, míg vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlott bűncselekményét a Btk. 452. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdésre figyelemmel a (3) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett előjárói intézkedés elmulasztása vétségének minősítette.

[42] Az I. r. vádlott esetében az enyhítésre irányuló ügyészi, míg a II. r. vádlott esetében az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések alaposak.

[43] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel mindkét vádlott tekintetében a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Nem tévedett a katonai tanács, amikor Fialka rendőr őrmesterrel szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki. Az elkövetés körülményeire, valamint a vádlott elkövetéskori fiatal felnőtti minőségére figyelemmel a másodfokú bíróság lehetőséget látott az elsőfokú ítéletben kiszabott

pénzbüntetés további enyhítésére. Ezért a Btk. 33. § (4) bekezdés alkalmazásával az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést 120 napi tétel napi tételenként 1000 Ft összesen 120.000 Ft pénzbüntetésre enyhítette. A pénzbüntetés napi tételeinek száma arányos a cselekmény tárgyi súlyával, míg a napi tétel összege a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaira figyelemmel a törvényi minimumban került meghatározásra. A másodfokú bíróság a pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásról.

[44] A II. r. vádlottal szemben gondatlanságból elkövetett katonai vétség került megállapításra, és az ítéleti belső arányokra tekintettel, de figyelemmel ezen vádlott hosszabb időn át tanúsított hibátlan életvezetésére is a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy Pál rendőr őrnagy cselekménye az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért a vele szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette a Btk. 64. § (1) és (2) bekezdései alkalmazásával. A másodfokú bíróság álláspontja szerint e legenyhébb intézkedés is alkalmas a vádlottnál a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok elérésére.

[45] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2021. október 22.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

előadó bíró

bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.53/2021/13. számú ítélete vádlott1 rendőr őrmester I. r. és vádlott2 rendőr őrnagy II. r. vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2021. október 22.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke